

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
39 (1995-1996)

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-17-6

BRNO 1999

PŘEHLED VÝZKUMŮ 39 (1995-1996)

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: ps@iabrno.cz http://www.iabrno.cz/3ca.htm
Odpovědný redaktor:	PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla
Na titulním listě:	Římská bronzová kolínkovitá spona z Mušova
Kresba:	Lubomíra Trávničková
Tisk:	Bekros
Náklad:	350 ks

Publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou.

Published by:

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

All rights reserved.

© 1999 by the Authors and IA AS CR Brno.

pohřebiště vytvořena pouze na základě vzájemné stratigrafie jednotlivých hrobů a zmíněných gotických základů. Z hlediska časové chronologie můžeme říct, že pohřebiště při sv. Michalovi bylo využíváno asi od 1.pol.13. do 1. pol. 17. stol.. Ve 2. pol. 17. stol. byl postaven nový barokní kostel s terasou a na tomto místě se již dále nepohřbívalo.

Marek Peška, Archaia Praha

Resumé:

Brno (Bez. Brno-město). Dominikánské Platz. Mittelalter, Neuzeit (13.-17. Jh.). Gräberfeld. Rettungsgrabung.

BRNO (okr. Brno-město)

Kobližná 4, parc. č. 143. Středověk - novověk (13.-18.stol.). Sídliště. Záchraný výzkum.

V říjnu 1996 byla v souvislosti s projektem sanace brněnského podzemí provedena Ústavem archeologické památkové péče dokumentace dvou větších průrazů (dlouhých až 20 m), umístěných v úrovni suterénních prostor domu na Kobližné č.p. 2. Vzhledem k obtížným pracovním podmínkám (sondy byly raženy a následně bedněny dřevěnými deskami) se výzkum omezil pouze na dokumentaci narušených situací. Zdokumentovány byly 3 profily, které zachytily souvrství a objekty v rozmezí 1. pol. 13. až 18. století. Zmíním se zde pouze o jednom z objektů, který interpretuji jako pozůstatek pravoúhlé zahloubené hospodářské, nebo obytné stavby (k. 500). Zahloubená část objektu byla vyplněna asi 0,4 m mocnou mazaníkovou destrukcí se souborem keramiky datované do 1. pol. 13. stol. (keramický horizont II). Za informaci stojí i to, že geologické podloží v těchto místech netvořily v Brně tak obvyklé sprašové hlíny, ale šedočerné jílovité náplavové (?) hlíny, vytvořené patrně akumulací činností někdejšího potoka.

Marek Peška, Archaia Praha

Resumé:

Brno (Bez. Brno-město). Kobližná Str. Mittelalter, Neuzeit (13.-18. Jh.). Siedlung. Rettungsgrabung.

BRNO (okr. Brno-město)

Ulice Jánská, Kobližná, Pohořelec, Sukova, Vachova, Rooseveltova č.p. 5, parc. č. 89, 90, 132, 133, 136, 141/1, 141/2, 141/3, 142. Středověk - novověk (13.-18.stol.). Sídliště. Záchraný výzkum.

V říjnu a listopadu 1996 byla v souvislosti s projektem sanace brněnského podzemí provedena Ústavem archeologické památkové péče dokumentace 22 sond umístěných v prostoru výše uvedených ulic. Výzkum se ve všech případech omezil pouze na sledování a podrobnou dokumentaci narušených terénních situací. V sondách č. 2, 6, 11 a 15 v dolní části ulice Kobližná bylo potvrzeno lokační osídlení z 1. pol. 13.stol.. Akumulační činnost městského potoka ve středověku byla dokumentována v sondách č. 1, 2 umístěných v suterénu domu Rooseveltova č.p. 5, a sondě č. 10 na ulici Kobližné ve vozovce před OD Centrum. Výzkumem byla upřesněna i středověká zástavba, především však umístění někdejších severních uličních čar dnešních ulic Jánské a Kobližné - sondy č 6 a 9 před Kobližnou č.p. 35 -36, dále sondy č.13 a 15 před Kobližnou č.p. 29 a nakonec sonda č.14 před Jánskou č.p. 27. Zde stojí na místě uvést i domněnku o možné existenci gotických suterénů v dokumentované středověké zástavbě - sondy č. 9, 13, 14, 15. Poslední a asi nejproblematictější závěrem je interpretace středověkého výkopu, v sondě č. 11 v suterénu domu Rooseveltova č.p. 5, jako

pozůstatek středověkého opevnění, přesněji západní hrany městského příkopu (?), což by však potvrdil pouze další terénní výzkum.

Marek Peška, Archaia Praha

Resumé:

Brno (Bez. Brno-město). Jánská, Kobližná, Pohořelec, Sukova, Vachova und Rooseveltova Str. Mittelalter, Neuzeit (13.-18. Jh.). Siedlung. Rettungsgrabung.

BRNO (okr. Brno-město)

Ulice Starobrněnská 10, parcela č. 476. SMO 1 : 5000, rok vydání 1954, list 9-0 Brno, 348 mm od Z a 200 mm od J sekční čáry, nadmořská výška cca 229 m n.m. Sídliště - město. Vrcholný středověk, novověk. Záchranný výzkum.

Terénní část výzkumu proběhla v několika etapách. Ve dnech 24.-28.5. 1996 byly pod vedením Ondřeje Šeda zdokumentovány profily ve statických sondách, ve dnech 12.-23.7. 1996 byla prozkoumána nejsevernější část dvorku pod vedením Richarda Zatloukala a na závěr byly Petrem Kosem zdokumentovány torza archeologických objektů v profilech na stěnách stavební jámy.

Jsou zde zachovány vrstvy z období středověku, místy dosahující sílu 1,50 m, u zahloubených objektů se jedná o větší mocnost, které nasedají na humózní horizont kryjící sprašové podloží. Vrstvy obsahují destrukci z vypálené a cihly z rozrušeného gotického zdiva. Stavební suť, překrývající středověké vrstvy, vznikla při přestavbách domu v přední části parcely (klasicistní a možná také renesanční stavební aktivita). Obsahuje neobvyklé množství kamenných architektonických článků, včetně gotických. Ty dokumentují bohaté vybavení starších fází domu náročnými a kvalitními produkty kamenických dílen. Není vyloučeno, že některé k povrchu vystupující opracované kameny jsou součástí vyzdění studny. Také byly zjištěny stopy lehkých nadzemních hospodářských objektů.

Richard Zatloukal, ÚAPP Brno

Resumé:

Archäologische Situationen wurden in den hinteren Teile der mittelalterlichen Häusern bei der Rettungsgrabung in der „Starobrněnská“ Gasse Nr. 10 in Brno (Bez. Brno-Stadt) beobachtet. Es wurden hier mehrere Belege fürs wirtschaftliche Leben festgestellt, wie z. B. Holzkonstruktionen der oberirdischen Bauten oder Abfallgruben.

BŘEZINA (okr. Blansko)

Zdechov. Novověk. Vápenická pec. Ojedinělý nález.

Nedaleko Březiny asi 250 metrů SV směrem od křižovatky k ochozské štěrkovně (V Hlubné) v zalesněném terénu (trať Zdechov) se nachází menší vápenický komplex pecí a povrchových lomů. Při povrchovém sběru na jaře roku 1995 byl v jedné z pecí, která byla částečně rozrušena zvířecími norami nalezen stěp z okraje keramické nádoby. Současně s nálezem keramiky bylo zjištěno větší množství zvířecích kostí, do červena propálené fragmenty pecního výmazu hrudky vápna a přepáleného vápence.